

ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR CETVELİ	xii
TABLolar VE ŞEKİLLER.....	xv
GİRİŞ	1

1. BÖLÜM

KIBRIS'TA İÇ GÜVENLİK VE ASAYİŞ

1. Kıbrıs'ta Kolluk Kuvvetleri	7
2. Kıbrıs'ta Askersizleştirme Faaliyetleri	18
2.1. Askersizleştirme ile İlgili Önemli Kavramlar	18
2.1.1. Günümüzde Güvenlik Anlayışının Değişmesi	19
2.1.2. Kuvvetler Dengesinin Uygulama İlkeleri.....	19
2.1.3. Kuvvetler Dengesinin Uluslararası Politikadaki Rolü.....	20
2.1.4. Caydırıcılık.....	21
2.2. 1974'e Kadar Adaya Yapılan Askerî Yığınak	24
2.3. Kıbrıslı Rumların Adayı Askersizleştirme Faaliyetleri (1974-1992).....	30
2.4. Gali ve Annan Plânlarındaki Askersizleştirme Çalışmaları.....	38
3. Türklerle Rumların Askersizleştirme ile İlgili Tutumları	44
3.1. Türk Tarafının Tutum Analizi	44
3.2. Rum Tarafının Tutum Analizi	51
4. Silahsızlandırma Faaliyetleri	56
4.1. Kıbrıs'ta Silahsızlanma ile İlgili Önemli Kavramlar.....	56
4.1.1. Kıbrıs'ta Tehdidin Çeşitlenmesi ve Ülkelerin Birbirine Bağımlılık İlkesi.....	56

4.1.2. Kıbrıs'ta Savaşın Problematik Olguları	57
4.1.3. Kıbrıs'ta Savaş ve Siyasal Çatışma İlişkileri	61
4.1.4. Kıbrıs'taki Tarafların Meşru Savunma Hakları	62
4.1.5. Kıbrıs'ta Saldırının Tanımlanması Sorunu	63
4.1.6. Kıbrıs'ta Taraflar Arasında Ortaya Çıkan Denge ve Dinginlik.....	64
4.1.7. Kıbrıs'ta Ortaya Çıkan Yılgı Dengesi	66
4.1.8. Kıbrıs'taki Konvansiyonel Denge ile Bu Dengenin Taraflar Arasındaki Farklılıkları	68
4.1.9. Kıbrıs'ta Silahsızlanma ile İlgili Başlıca Caydırma Yöntemleri	70
4.2. Kıbrıs'ta Tarafların Güç Dengesi ve Eşitliği Prensibi.....	72
4.3. Kıbrıslı Rumların Silahlanma Faaliyetleri ve Askerî Harcamaları	74
4.4. Rum-Yunan İttifakında Ortak Savunma Doktrini ve Özellikleri.....	100
4.4.1. Kıbrıslı Rumlar Açısından Ortak Savunma Doktrini'nin Stratejik Uygulama Basamakları	111
4.4.2. Yunanistan'ın Ortak Savunma Doktrini'ndeki Stratejik Özellikleri	118

2. BÖLÜM

KIBRIS'TA DIŞ GÜVENLİK VE GARANTİLER MESELESİ

1. Garantilerle İlgili Kavramlar.....	124
1.1. Meseleleri Çözmede Kuvvet Kullanma Yetkisi	124
1.2. Stratejik Güvenlik.....	125
1.3. Devletlerin Nefsi Müdafaa Hakkı	129
1.4. Güvenliğin Sağlanması ile İlgili Askerî İttifaklar.....	132
2. Kıbrıs'ta Garanti ve İttifak Antlaşmaları.....	136
2.1. 1960 Sistemine Göre Garantiler Meselesi.....	142
2.2. Türkiye'nin 1974 Müdahalesinin Hukukî Özellikleri.....	160
3. Gali Plânı'na Göre Garantiler Meselesi	170
3.1. Gali Plânı'na Kadarki Dönemde Garantiler Meselesi (1985-1990).....	170
3.2. Gali Plânı'na Göre Garanti ve İttifak Antlaşmaları	177
4. Annan Plânı'na Göre Garantiler Meselesi	189
5. Kıbrıs'ta Uluslararası Garantilerin Yetersizliği.....	201
6. Türklerle Rumların Garantiler Meselesi ile İlgili Tutumları.....	226
6.1. Türk Tarafının Tutum Analizi	226
6.2. Rum Tarafının Tutum Analizi	230

7. Kıbrıslı Türklerle Rumlar Arasındaki Saldırmazlık Anlaşması	233
8. Kıbrıs'ta İngiliz Üsleri Meselesi.....	236

3. BÖLÜM

KIBRIS'IN JEOPOLİTİK VE JEOSTRATEJİK ÖNEMİNE DAİR BAZI MÜLÂHAZALAR

1. Kıbrıs Adası'nın Jeopolitik Teoriler Açısından Önemi	249
1.1. Jeopolitik Kavramı ve Özellikleri	250
1.2. Jeopolitik Unsurlar.....	251
1.3. Jeopolitik Teoriler Açısından Kıbrıs.....	254
1.3.1. Mahan'ın Deniz Hâkimiyeti Teorisine Göre Kıbrıs'ın Jeopolitik Durumunun Değerlendirilmesi.....	258
1.3.2. Mackinder'in Kara Hâkimiyet Teorisine Göre Kıbrıs'ın Jeopolitik Durumunun Değerlendirilmesi.....	259
1.3.3. Spykman'ın Kenar Kuşak Teorisine Göre Kıbrıs'ın Jeopolitik Durumunun Değerlendirilmesi.....	262
1.3.4. Hava Hâkimiyet Teorisine Göre Kıbrıs'ın Jeopolitik Durumunun Değerlendirilmesi.....	263
2. Kıbrıs Adası'nın Coğrafi Konumunun Jeopolitiğe Etkisi.....	266
2.1. Kıbrıs'ın Batı Açısından Jeostratejik Önemi	268
2.2. Kıbrıs'ın Türkiye Açısından Jeostratejik Önemi	285
2.3. Kıbrıs'ın Yunanistan Açısından Jeostratejik Önemi.....	294

4. BÖLÜM

GÜVENLİK KONSEPTİNE GÖRE KIBRIS'TAKİ KRİZ YÖNETİMİNİN KURAMSAL VE EYLEMSEL BOYUTU

1. Kıbrıs'ta Çıkması Muhtemel Olan Güvenlik Kaosu ve Kriz Yönetimi	305
1.1. Kıbrıs'ta Temel Paradoks (Çelişki) ve Siyasî İkilem	307
1.2. Kıbrıs'ta Kriz Yönetimi ile İlgili İlkeler	308
1.2.1. Kıbrıs Politikasının Uygulamasındaki Siyasî Kontrol	310
1.2.2. Kıbrıs'ta Askerî Harekâta Dair Hızın Kasten Azaltılması	310
1.2.3. Kıbrıs'ta Askerî ve Diplomatik Faaliyetlerin Koordinasyonu	310
1.2.4. Kıbrıs Meselesi ile İlgili Bazı Vurgulamalar	311
1.3. Kıbrıs Meselesinde Kriz Yönetimine Etki Eden Faktörler	312
1.4. Kıbrıs'ta Kriz Yönetimine Etki Eden Faktörler	315
1.5. Kıbrıs'la İlgili Kriz Yönetim Stratejileri.....	315

1.6. Kıbrıs Meselesi ile İlgili Taarruz Stratejileri.....	316
1.7. Kıbrıs'ta Sınırlanmış Stratejiler ve Sızmaların Önlenmesi	317
1.7.1. Kıbrıs Meselesinde Kontrol Edilmiş Baskı Stratejisi.....	317
1.7.2. Kıbrıs Meselesinde Oldu-bitti Stratejisi.....	318
1.7.3. Kıbrıs Meselesinde Yıpratma Stratejisi.....	318
1.8. Kıbrıs'ta Çıkması Muhtemel Bir Krizde Kriz Yönetimine Dair Savunma Stratejileri	319
1.8.1. Kıbrıs Meselesinde Tırmanmayı Sınırlama Stratejisi	319
1.8.2. Kıbrıs Meselesinde Göze Göz veya Dişe Diş Stratejisi	319
1.8.3. Kıbrıs Meselesinde İmkânları Deneme Stratejisi	319
1.8.4. Kıbrıs Meselesinde Hat Çekme Stratejisi	320
1.8.5. Kıbrıs Meselesinde Zaman Tasarrufu Stratejisi.....	321
1.9. Kıbrıs Meselesinin Kriz Yönetiminde İstihbaratın Rolü.....	321
1.10. Kıbrıs Meselesi ile İlgili Kriz Yönetiminde Görev Alanlarının Davranış Kodları.....	323
1.11. Kıbrıs Meselesi ile İlgili Askerî Güçlerin Çatışma Kuralları.....	326
1.12. Kıbrıs Meselesi ile İlgili Kriz Yönetiminde Kişilik ve Stres Belirtileri	332
2. Kıbrıs'ta Türklerle Yunanlılar Arasında Meydana Gelebilecek Güvenlik İhtilaflarının Çözüm Yöntemleri.....	333
3. Kıbrıs Meselesine Dayalı Bir Kriz Yönetiminde Stratejik Olarak Baskı Uygulama Araçları.....	356
3.1. Kıbrıs Meselesinde Baskı Uygulama Stratejisinin İçeriği.....	356
3.2. Kıbrıs Meselesinde Baskı Uygulama Stratejisi	358
Nasıl Oluşmaktadır?	
3.3. Kıbrıs Krizinde Uygulanan Ültimatom Tekniği	360
4. Kıbrıs Meselesinde Baskı Uygulamanın Başarısızlığı.....	362
5. Kıbrıs'ta Gambot Diplomasisi	363
6. Kıbrıs'ta Krizin Kademeli Olarak Artması	364
7. Kıbrıs'ta Baskı Uygulama ve Uzlaşma Arasındaki Denge	364
7.1. Kıbrıs'ta Uzlaşmaya Elverişli Şartlar	367
7.2. Kıbrıs'ta Tarafların Değişmez Tutumu ve Beklemeye Neden Olan Şartlar	368
7.3. Kıbrıs'ta Tehdide (Baskı Uygulamaya) Elverişli Şartlar.....	368
8. Kıbrıs'ta Askerî Diplomasi ve Baskı Uygulama.....	368
9. Kıbrıs'ta Askerî Strateji ve Baskı Uygulama Araçları	370
10. Kıbrıs'ta Askerî Baskı Stratejilerinin Uygulama Basamakları.....	371

5. BÖLÜM

KIBRIS'IN KÜRESEL ENERJİ VE TİCARET POLİTİKALARI

ÇERÇEVESİNDEKİ KONUMU

1. Kıbrıs'ın Petro-politik Açısından Önemi..... 376
2. Kıbrıs'ın Deniz Ticareti Açısından Önemi..... 392

SONUÇ..... 407

DİZİN 413

KAYNAKÇA..... 423